

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัย เรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี โดยจะนำเสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สรุปผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์

1. สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นชาย อายุระหว่าง 51- 60 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และปริญญาโทเท่ากัน อายุราชการระหว่าง 21 - 25 ปี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนปัจจุบัน 1-5 ปี

ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นชาย อายุระหว่าง 41 - 50 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุราชการระหว่าง 21 -25 ปี ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนปัจจุบัน 1-5 ปี

2. สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี

ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี จากการสัมภาษณ์ เมื่อพิจารณาในภาพรวม โดยระบุสภาพการบริหารงานวิชาการมากที่สุดและรองลงมา ในงานแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 การวางแผนงานวิชาการ มีการวางแผนงานวิชาการเป็นสายลักษณะอักษร แผนงานวิชาการที่จัดทำอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการวิชาการ เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงาน โดยใช้นโยบายของกรมสามัญศึกษา และสภาพปัญหาและความจำเป็นของโรงเรียนเป็นแนวทาง การทำแผนงานวิชาการในโรงเรียนจัดทำโดยหมวดวิชาพิจารณาสภาพปัญหาและความจำเป็น และร่วมกันทำแผนงานโครงการของหมวดวิชาและคณะกรรมการวิชาการร่วมกันทำแผนงานโครงการวิชาการของโรงเรียน มีการจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการโดยจัดทำเอกสารคู่มือครู และคู่มือนักเรียน มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานของฝ่ายวิชาการและปฏิทินปฏิบัติงานของทั้งโรงเรียน มีการวางแผนด้านงบประมาณในการบริหารงานวิชาการ โดยการจัดสรรงบประมาณจัดตามลำดับความสำคัญของงาน และจัดตามที่หมวดวิชาเสนอ มีการประสานแผนงานวิชาการในระดับกลุ่มโรงเรียน และระดับโรงเรียน โดยมีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการประสานงาน

2.2 การจัดแผนการเรียน มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการวิชาการรับผิดชอบ มีการสำรวจความพร้อมด้านบุคลากร อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ ก่อนจัดแผนการเรียน การจัดแผนการเรียนมุ่งให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร และความสนใจของนักเรียน มีการประชุมนิเทศนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียน มีการปรับปรุงแผนการเรียนให้เหมาะสม การเลือกให้หนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบกำหนดให้ครูผู้สอนประจำวิชา และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้พิจารณา

2.3 การจัดตารางการเรียนการสอน มีคณะกรรมการที่โรงเรียนแต่งตั้งขึ้นโดยเฉพาะ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ โรงเรียนดำเนินการจัดตารางการเรียนการสอนโดย มีการจัดศูนย์รวมตารางสอนของครู ตารางนักเรียน และตารางการใช้ห้อง มีการสำรวจความพร้อมด้านครู อาจารย์ มีการจัดสอนซ่อมเสริมโดยจัดให้มีตารางการซ่อมเสริม และจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกลุ่มรายวิชาตามปัญหาของนักเรียน และจัดครูประจำวิชาเข้าสอนและจัดครูในหมวดวิชาเดียวกันเข้าสอน มีการประเมินผลการจัดตารางการเรียนการสอนโดยการประเมินความคิดเห็นจากที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการของโรงเรียน และดูจากการใช้ห้องเรียน อาคารสถานที่ว่าเกิดการซ้ำซ้อนหรือไม่

2.4 การจัดการครูเข้าสอน มีหัวหน้าหมวดวิชา และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีการจัดการครูเข้าสอนตามวุฒิวิชาเอก วิชาโท เปิดโอกาสให้ครูเลือกรายวิชาที่ต้องการจะสอน มีการจัดสอนแทนครูที่ไม่สามารถมาปฏิบัติการสอน โดยหัวหน้าหมวดวิชาและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้จัดครูในหมวดวิชาเดียวกัน ที่มีคาบสอนน้อยในวันนั้นเข้าสอนแทน และให้ครูอาจารย์จัดทำสื่อการสอนแทนให้ทุกคน

2.5 การพัฒนาการเรียนการสอน มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ มีการประชุมคณะกรรมการวิชาการ และมีการประชุมหมวดวิชาเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหรือการผลิตสื่อการสอน และจัดให้ครูได้ไปศึกษาดูงานด้านการเรียนการสอน มีการติดตามการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาโดยการตรวจบันทึกการสอนของครูและสังเกตการสอนในชั้นเรียน

2.6 การจัดการเรียนการสอน มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยมีการอำนวยความสะดวกแก่ครูอาจารย์ในด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ให้ครูอาจารย์ทำแผนการสอนหรือบันทึกการสอน ส่งเสริมการจัดทำแผนการสอนของครู โดยส่งครูเข้ารับการอบรมการเขียนแผนการสอนตามที่กลุ่มโรงเรียนจัดขึ้น และจัดหาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอนให้ครูอาจารย์ศึกษา มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูอาจารย์ จัดให้มีศูนย์สื่อการสอนประจำหมวดวิชา ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อขึ้นใช้เอง โดยมีการจัดอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการในการผลิตสื่อแก่ครูอาจารย์ มีการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดในการจัดการเรียนการสอนโดยจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือ และสื่อใหม่ๆ สำหรับการเรียนการสอน มีการสำรวจความต้องการด้านการอ่านของครูอาจารย์และนักเรียน

2.7 การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ มีการส่งครูอาจารย์เข้ารับการอบรมซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น มีการส่งเสริมให้ครูอาจารย์ไปศึกษาต่อ ให้ครูอาจารย์สมัคร เข้ารับการอบรมตามความสนใจ หรือหัวหน้าหมวดพิจารณาครูเข้ารับการอบรมตามความเหมาะสม มีการจัดนิเทศภายในโรงเรียน โดยมีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้ให้การนิเทศ มีการติดตามผล โดยการให้บันทึกรายงานผลการอบรมสัมมนาให้ผู้บริหารทราบ และ นำเสนอผลการอบรมต่อที่ประชุมครูอาจารย์ทั้งโรงเรียน

2.8 การจัดกิจกรรมนักเรียน มีหัวหน้าหมวดกิจกรรมและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีการสำรวจข้อมูลด้านความสนใจและความต้องการของนักเรียน และความพร้อมด้านบุคลากร เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการเรียนการสอนกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมตามโครงสร้างของหลักสูตรและความสนใจของนักเรียน กิจกรรมที่จัดคือกิจกรรมลูกเสือ / ยุวกาชาด / เนตรนารี และกิจกรรมส่งเสริม

วิชาการต่างๆ จัดครูอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมโดยให้ครูเลือกตามความสนใจ และผู้บริหารพิจารณาค่ามประสมการณ์ของครู

2.9 การวัดและการประเมินผลการเรียน มีหัวหน้างานวัดผลและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีการจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล เผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการจัดทำแบบฟอร์มเอกสารการวัดและประเมินผลการเรียนไว้บริการแก่ครูอาจารย์ การวัดและการประเมินผลใช้การสอบข้อเขียนและการสอบภาคปฏิบัติ โดยใช้ข้อสอบที่ครูประจำวิชาเป็นผู้ออก และใช้ข้อสอบร่วมของกลุ่มโรงเรียน มีการนำผลจากการวัดและการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการสอนของครู และจัดการสอนซ่อมเสริม มีการพัฒนางานด้านการวัดและการประเมินผลโดยการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ และมีการวิเคราะห์หาข้อสอบมาตรฐาน

2.10 งานทะเบียนนักเรียน มีหัวหน้างานทะเบียน และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีการจัดทำทะเบียนประวัตินักเรียน และออกหลักฐานการเรียนต่างๆ เช่น ใบรับรอง ใบประกาศนียบัตร มีสถานที่เก็บข้อมูลที่ปลอดภัย และมีการจัดทำแนวปฏิบัติให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

2.11 การประเมินผลงานวิชาการ มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีการกำหนดหลักฐานที่จะต้องทำการประเมินไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีการจัดทำรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารทราบ มีการประเมินโดยใช้แบบฟอร์มที่จัดทำขึ้น สอบถามความคิดเห็นของครูอาจารย์ มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และวางแผนการทำงานในปีต่อไป

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี จากการสัมภาษณ์ เมื่อพิจารณาในภาพรวมโดยระบุปัญหาการบริหารงานวิชาการมากที่สุด และรองลงมาในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ปัญหาด้านการวางแผนงานวิชาการ คือ ขาดการใช้ข้อมูลในการวางแผน ครูอาจารย์ขาดความรู้ในการวางแผนงานวิชาการและการจัดทำโครงการ

3.2 ปัญหาด้านการจัดแผนการเรียน คือ ขาดบุคลากรในบางสาขาวิชา และแผนการเรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

3.3 ปัญหาด้านการจัดตารางการเรียนการสอน คือครูอาจารย์ไม่เพียงพอกับจำนวนคาบที่เปิดสอน และครูอาจารย์รับผิดชอบหลายหน้าที่

3.4 ปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน คือ ไม่สามารถจัดให้ครูสอนตรงตามวุฒิและความสามารถ ครูมีความสอนเกินเกณฑ์ที่กรมสามัญศึกษากำหนด

3.5 ปัญหาด้านการพัฒนาการเรียนการสอน คือ ครูไม่ปรับปรุงวิธีการสอน และไม่ใช่สื่อประกอบการสอน

3.6 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ครูไม่ทำแผนการสอน หรือบันทึกการสอน และขาดงบประมาณที่จะสนับสนุนการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน

3.7 ปัญหาด้านการพัฒนาครูอาจารย์ทางด้านวิชาการ คือ ครูอาจารย์มีงานนอกเหนือการสอนมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และครูอาจารย์ไม่พัฒนาตนเอง

3.8 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน คือ ครูอาจารย์ไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรม ขาดการติดตามดูแลนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรม ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ของโรงเรียนไม่เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรม

3.9 ปัญหาด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน คือ ครูอาจารย์มีความเข้าใจในระเบียบการวัดและการประเมินผลไม่ตรงกัน และครูไม่ได้นำผลการเรียนไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

3.10 ปัญหาด้านงานทะเบียนนักเรียน ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา แต่ในส่วนน้อยที่มีปัญหา ปัญหาที่พบคือบุคลากรที่รับผิดชอบมีคาบสอนมากทำให้การบริการไม่คล่องตัว และไม่มีผู้รับผิดชอบงานโดยตรง

3.11 ปัญหาด้านการประเมินผลงานวิชาการ คือ ไม่มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงงานอย่างจริงจัง ไม่ได้กำหนดการประเมินงานวิชาการไว้อย่างชัดเจน และขาดการติดตามที่สม่ำเสมอ

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิจัยจากแบบสอบถาม

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นดังนี้

ครูอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุราชการ ระหว่าง 21 - 25 ปี ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ 2

2. สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี

ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี จากแบบสอบถาม โดยระบุสภาพการบริหารงานวิชาการมากที่สุดและรองลงมาในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 การวางแผนงานวิชาการ มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและคณะกรรมการวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีการจัดทำแผนงาน/โครงการทางวิชาการ และมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการ แผนงาน/โครงการต่างๆที่จัดทำขึ้นเพื่อปรับปรุงพัฒนางานวิชาการ และเพื่อการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน มีการวางแผนงาน/โครงการร่วมกันทุกหมวดวิชา และมีการกำหนดตัวบุคคลรับผิดชอบโครงการอย่างชัดเจน

2.2 การจัดแผนการเรียน มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้รับผิดชอบ มีการจัดแผนการเรียนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และตามความพร้อมด้านบุคลากร เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกแผนการเรียนด้วยตนเองและสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนตามแผนการเรียน โรงเรียนส่วนน้อยมีการประสานการจัดแผนการเรียนกับสถาบันอื่นๆ เหตุผลของการประสานก็คือ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อของนักเรียน และเพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนวิชาเรียน ตามความสนใจ และความถนัดของตนเอง มีการปรับปรุงแผนการเรียนที่จัดขึ้น โดยใช้ข้อมูลจากครูอาจารย์ในโรงเรียน และนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัด มีครูผู้สอนประจำวิชา และ หัวหน้าหมวดวิชา เป็นผู้พิจารณาเลือกหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ

2.3 การจัดการเรียนการสอน มีคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นโดยเฉพาะ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีการจัดการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และสนาม ที่ไม่เข้าชั้น มีการจัดศูนย์รวมตารางสอนของครู ตารางเรียนของนักเรียน และตารางการใช้ห้องเพื่อสามารถตรวจสอบ และควบคุมดูแลการเรียนการสอน มีการจัดสอนซ่อมเสริมโดยจัดให้มีตารางการสอน ซ่อมเสริม และจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกลุ่มรายวิชาตามปัญหาของนักเรียน มีการติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยดูจากการใช้ห้องเรียนหรือสถานที่ว่าเกิดการเข้าชั้นหรือไม่ ครูมีคาบสอนเข้าชั้นหรือไม่

2.4 การจัดครูเข้าสอน มีหัวหน้าหมวดวิชา และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีการจัดครูเข้าสอนตามวุฒิวิชาเอก วิชาโท และเปิดโอกาสให้ครูเลือกรายวิชาที่ตนจะสอน มีการจัดสอนแทนครูอาจารย์ที่ไม่สามารถมาปฏิบัติการสอน มีหัวหน้าหมวดวิชา และ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ

เป็นผู้จัดสอนแทน โดยจัดครูในหมวดวิชาเดียวกันที่มีคาบสอนน้อยในวันนั้นเข้าสอนแทน หรือจัดครูที่สอนรายวิชาเดียวกันเข้าสอนแทน

2.5 การพัฒนาการเรียนการสอน มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้รับผิดชอบ มีการประชุมคณะกรรมการวิชาการเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ในการวิเคราะห์และจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา การจัดกิจกรรมพัฒนา การเรียนการสอน มีการจัดส่งนักเรียนเข้าแข่งขันตอบปัญหาที่หน่วยงานต่างๆจัดขึ้น และจัดแข่งขันตอบปัญหาของหมวดวิชา การจัดบริการแนะแนว มีการแนะแนวให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาต่อและการเลือกแผนการเรียน

2.6 การจัดการเรียนการสอน มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้รับผิดชอบ การดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน มีการให้ครูอาจารย์ทำแผนการสอนหรือ บันทึกการสอน มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมครูอาจารย์ในการ ใช้สื่อมีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อของครูอาจารย์ จัดให้มีศูนย์สื่อการเรียนการสอนใน โรงเรียน การส่งเสริมการผลิตสื่อ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เองและมีการจัดอบรม/ประชุม เชิงปฏิบัติการการผลิตสื่อให้แก่ครูอาจารย์ การส่งเสริมการใช้ห้องสมุดในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือ และสื่อใหม่ๆ และจัดให้มีบรรณรักษ์คอยให้คำแนะนำ ในการใช้บริการ

2.7 การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ มีการส่งครูอาจารย์เข้ารับการอบรมซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น และส่งเสริมให้ครู อาจารย์ทำผลงานทางวิชาการ การติดตามการเข้ารับการอบรมสัมมนาของครูอาจารย์ มีการให้ รายงานผลการอบรมสัมมนาให้ผู้บริหารทราบ และเผยแพร่ความรู้ที่ได้รับให้แก่ครูอาจารย์ในหมวด วิชา มีการจัดนิเทศภายในโรงเรียน โดยมีหัวหน้าหมวดวิชา และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้ให้การ นิเทศ

2.8 การจัดกิจกรรมนักเรียน มีหัวหน้าหมวดกิจกรรมและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ การดำเนินงานด้านกิจกรรมนักเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตาม ความสนใจ และมีการจัดทำแผนงานโครงการของกิจกรรมแต่ละประเภท กิจกรรมที่จัดขึ้นจัดตาม ความสนใจของนักเรียนและความพร้อมของครูอาจารย์ กิจกรรมที่จัดมีกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี และกิจกรรมรักษาดินแดน การจัดอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม ครูอาจารย์เลือกเป็นที่ ปรึกษากิจกรรมตามความสนใจ และผู้บริหารพิจารณาโดยใช้หลักการกระจายความรับผิดชอบและ เฉลี่ยจำนวนครูในแต่ละกิจกรรม

2.9 การวัดและการประเมินผลการเรียน มีหัวหน้างานวัดผลและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีการจัดทำแบบฟอร์มเอกสารการวัดและการประเมินผลการเรียนไว้บริการแก่ครูอาจารย์ มีการติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบ ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน การวัดและการประเมินผลการเรียนใช้การสอบข้อเขียน การสอบภาคปฏิบัติ และการเก็บคะแนนจากผลงาน มีครูผู้สอนประจำวิชาเป็นผู้ออกข้อสอบ และครูที่สอนรายวิชาเดียวกันร่วมกันออกข้อสอบ มีการนำผลการวัดและการประเมินผล การเรียนไปใช้ในการปรับปรุงการสอนของครู และจัดนักเรียนเข้าแผนการเรียน มีการพัฒนาการวัดและการประเมินผล โดยการวิเคราะห์ข้อสอบจัดทำข้อสอบมาตรฐาน และนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการวัดและการประเมินผลการเรียน

2.10 งานทะเบียนนักเรียน มีหัวหน้างานทะเบียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีสถานที่เก็บข้อมูลที่ปลอดภัย และมีการจัดงานทะเบียนให้อยู่ในสถานที่ที่ติดต่อได้สะดวก มีการติดตามการทำงานเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน และเพื่อตรวจสอบความถูกต้องในการทำงาน

2.11 การประเมินผลงานวิชาการ มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้รับผิดชอบ มีการกำหนดระยะเวลาที่จะทำการประเมินผลไว้ชัดเจนและมีการจัดทำรายงานให้ผู้บริหารทราบ นำข้อบกพร่องจากการประเมินผลงานวิชาการมาแก้ไขปรับปรุง และมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนการทำงานในปีต่อไป

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี จากแบบสอบถาม เมื่อพิจารณาในภาพรวม โดยระบุปัญหาการบริหารงานวิชาการ มากที่สุด และรองลงมาในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ปัญหาด้านการวางแผนงานวิชาการ คือ ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการ และขาดความร่วมมือในการวางแผน

3.2 ปัญหาด้านการจัดแผนการเรียน คือ แผนการเรียนที่จัดไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และขาดการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ

3.3 ปัญหาด้านการจัดตารางการเรียนการสอน คือ การจัดเวลาเรียนไม่เหมาะสมกับลักษณะของรายวิชา และขาดการคำนึงถึงความจำเป็นในการใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่างๆ

3.4 ปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน คือ คาบสอนของครูอาจารย์แต่ละคนมีจำนวนแตกต่างกันมาก และครูมีคาบสอนมากเกินไปที่กรมสามัญศึกษากำหนด

3.5 ปัญหาด้านการพัฒนาการเรียนการสอน คือ ขาดการส่งเสริมการใช้สื่อวัต
กรรมที่ทันสมัย และขาดการติดตามการสอนของครูอาจารย์

3.6 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ครูอาจารย์ละเลยการทำแผนการสอน
และบันทึกการสอน และโรงเรียนขาดการติดต่อประสานงานกับแหล่งวิทยาการที่จะให้นักเรียนไป
ศึกษาค้นคว้าความรู้

3.7 ปัญหาด้านการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ คือ ครูอาจารย์มีงานนอกเหนือการ
สอนมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และครูอาจารย์ได้รับการพัฒนาไม่ทั่วถึง

3.8 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน คือ ครูอาจารย์ไม่ให้ความสำคัญกับการ
จัดกิจกรรม และขาดการติดตามนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรม

3.9 ปัญหาด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน คือ ไม่มีการนำผลการเรียน
ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และครูอาจารย์มีความเข้าใจในระเบียบการวัดและการ
ประเมินผลไม่ตรงกัน

3.10 ปัญหาด้านงานทะเบียนนักเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา แต่ในส่วน
น้อยที่มีปัญหา ปัญหาคือ บุคลากรที่รับผิดชอบมีคาบสอนมาก ทำให้การบริการขาดความคล่องตัว
และการจัดทำทะเบียนนักเรียนไม่เป็นปัจจุบัน

3.11 ปัญหาด้านการประเมินผลงานวิชาการ คือ ไม่มีการนำผลการประเมินไปใช้
อย่างจริงจัง และขาดการติดตามประเมินที่สม่ำเสมอ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ในงานวิชาการ 11 ด้าน มีประเด็นอภิปรายดังนี้

1.สภาพการบริหารงานวิชาการ

1.1 การวางแผนงานวิชาการ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ มีผู้รับผิดชอบ
ขอในการวางแผนงานวิชาการ คือ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ มีการวางแผนงานวิชาการโดย
หมวดวิชาพร้อมกันจัดทำแผนงาน / โครงการวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติในรอบข่าย
หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ของกรมสามัญศึกษา (ม.ป.ป. : 9)
ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการบริหารงานหากผู้บริหารได้มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ย่อมทำให้เกิด

ความพร้อมในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ ดังที่ เขกซัย กี่ฐทันธุ์ (2538 : 35) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนคือการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้บริหารมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานหรือกระทำอะไรบางอย่างในอนาคต การที่หมวดวิชาต่างๆร่วมกันจัดทำแผนงาน/โครงการ เป็นการ ทำให้ทุกคนมีความรู้สึกมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของงาน ผลงานที่เกิดย่อมจะมีประสิทธิภาพมากกว่าคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นผู้ทำ ในการจัดทำแผนงาน/โครงการต่างๆ ขึ้น เป็นการทำให้ผู้บริหารได้ทราบถึงภาระงานที่จะต้องทำ สามารถพิจารณาได้ว่างานใดมีความสำคัญมากกว่ากันและควรจัดสรรงบประมาณให้งาน/โครงการใดมากน้อยแค่ไหน ดังที่อนันต์ เกตุวงศ์ (2526:14) ได้กล่าวไว้ว่า ในการวางแผนมีการกำหนดมาตรการในการใช้ทรัพยากรไว้อย่างเหมาะสม จึงเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเต็มที่และได้ผล เพราะมีการกำหนดรายการ และวิธีการใช้ทรัพยากร เช่น วัสดุ เครื่องใช้ กำลังคน จำนวนเงิน และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ประโยชน์ที่สำคัญของการวางแผนคือ แนวปฏิบัติที่นำมาใช้ได้รับการพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน ดังนั้นการวางแผนอย่างรอบคอบและเป็นระบบย่อมทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างดี หากจะมีข้อบกพร่องบ้างก็จะมีน้อยที่สุด

1.2 การจัดแผนการเรียน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดแผนการเรียน การจัดแผนการเรียนมุ่งให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตร มีการพิจารณาหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ โดยครูผู้สอนประจำวิชาเป็นผู้พิจารณา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดแผนการเรียนนั้น โรงเรียนจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนมากที่สุด เพราะผู้เรียนเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากแผนการเรียนที่โรงเรียนจัดขึ้น ดังนั้นโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีการสำรวจความต้องการของนักเรียน ความพร้อม และความสามารถ ของโรงเรียน เป็นอันดับแรกก่อนที่จะตัดสินใจเปิดแผนการเรียนใดๆขึ้นมา ดังที่ กิติมา ปริดีติลล (2532: 62) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดแผนการเรียนเป็นการกำหนดรายวิชาต่างๆให้ผู้เรียนอย่างมีเป้าหมาย เป็นการกำหนดแผนเอาไว้ล่วงหน้าตลอดระยะเวลาของการศึกษาว่าจะต้องศึกษาอะไรบ้าง มากน้อยเท่าใด โดยคำนึงถึงสาระที่มีประกอบในหลักสูตร วิธีการจัดแผนการเรียนจะต้องคำนึงถึงผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถ และที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 185) ได้เสนอแนะไว้ว่าโรงเรียนจำเป็นต้องมีการสำรวจสภาพท้องถิ่น ความต้องการของผู้ปกครอง ความต้องการของนักเรียน ความต้องการของสถานประกอบการ และความพร้อมของโรงเรียนในด้านต่างๆแล้วนำมาวิเคราะห์สรุป เพื่อนำไปสู่การจัดแผนการเรียน

1.3 การจัดการตารางการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาจัดการตารางการเรียนการสอนโดยเฉพาะ มีการประเมินผลการจัดการตารางการเรียนการสอนซ่อมเสริมโดยจัดให้มีตารางสอนซ่อมเสริม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดการตารางการเรียนการสอนเป็นการดำเนินงานที่มีความสำคัญ ต้องอาศัยเทคนิค และความชำนาญพิเศษ (บุญมี เณรยอต, 2530) เพราะจะส่งผลถึงการเรียนการสอนตลอดภาคเรียน ดังนั้นผู้ที่โรงเรียนจะแต่งตั้งขึ้นมาทำหน้าที่นี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ดังที่ กรมวิชาการ (2524) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการตารางเรียน ควรมีการกำหนดหรือแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำตารางเรียน คณะกรรมการเหล่านี้จะเป็นผู้ให้ข้อมูล รายละเอียดเกี่ยวกับแผนการเรียนรายวิชา และเนื้อหาที่เปิดสอน ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการตารางเรียนจำเป็นต้องคำนึงถึงเวลาเรียนให้เหมาะสมกับลักษณะวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้เหมาะสม และต้องคำนึงถึงการใช้อาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539 : 150) ผู้บริหารควรจัดให้มีการประเมินผลการจัดการตารางเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด การจัดการตารางให้ครูสอนติดต่อกันหลายคาบ ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาคือครูเกิดความเหนื่อยล้า ทำให้การสอนไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งกรมสามัญศึกษา (2527 : 2 - 4) ได้เสนอว่าการจัดการตารางสอนต้องคำนึงถึงเค้าโครงหลักสูตร แผนการเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด จำนวนนักเรียนในแต่ละวิชา จำนวนห้องเรียน ขนาด ชนิดของห้องที่มีอยู่ จำนวนครูที่จะสอนวิชาต่างๆ การจัดแบ่งเวลาประจำวัน จำนวนคาบสอนของครูแต่ละคนในรอบสัปดาห์ จำนวนชั่วโมงของครูแต่ละคนที่ทำงานพิเศษอื่นๆ ข้อมูลเกี่ยวกับตัวครูผู้สอน เช่น วุฒิ ความสนใจ ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับที่ วิจิตร วรุตบางกูร และ สุทธิญา ธีระกุล (2520 : 35 - 36) ได้เสนอหลักการจัดการตารางสอนไว้ว่า จะต้องบรรจุวิชาและเวลาเรียนให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ การวางวิชาใดก่อนต้องคำนึงถึงผู้เรียนผู้สอนด้วย ควรกระจายวิชาที่ลับซับซ้อน ให้สมดุลกันตลอดสัปดาห์ ตารางสอนควรทำไว้ 3 ชุด คือประจำชั้น ประจำตัวครู และโรงเรียน ควรเฉลี่ยปริมาณชั่วโมงสอนของครูให้ใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ กิติมา ปริัติติลก (2532 : 62)

1.4 การจัดครูเข้าสอน ผลจากการวิจัยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้จัดครูเข้าสอน มีการจัดครูเข้าสอนตามวุฒิวิชาเอก วิชาโท มีการจัดสอนแทนครูที่ไม่สามารถมาปฏิบัติการสอน โดยมีหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้จัดครูเข้าสอนแทน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดครูเข้าสอนเป็นหลักการบริหารงานบุคคล ก็จะต้องจัดคนให้เหมาะสมกับงานที่เราถนัด การทำงานจึงจะเกิดประสิทธิภาพ ซึ่งในด้านการสอนนั้นการจะจัดครูเข้าสอนได้เหมาะสมก็คือการพิจารณาจากวุฒิการศึกษา วิชาเอก วิชาโท ที่เรียนมา ซึ่ง ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 189 - 190) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดครูเข้าสอนเป็นงานของฝ่ายวิชาการ การพิจารณาความเหมาะสม และถูกต้องจึง

เป็นสิ่งจำเป็น การดำเนินการจัดครูเข้าสอนมีดังนี้คือ สํารวจความพร้อมของบุคลากรด้านครู อาจารย์ก่อนเปิดหลักสูตรใหม่ หรือก่อนเปิดแผนการสอนใหม่ สํารวจภาระงานของครู สํารวจคุณสมบัติของครูอาจารย์ เช่น วุฒิ ประสบการณ์ ความชำนาญในการสอน จัดตามความพร้อมของครูผู้สอน เช่น ความถนัด และความต้องการในการสอน ซึ่งจากผลการวิจัยการบริหารงานด้านการจัดครูเข้าสอนเป็นไปตามหลักการ แต่ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะดำเนินการตามหลักวิชาแล้วก็ตาม บางโรงเรียนที่มีบุคลากรไม่เพียงพอในบางสาขาวิชา ก็อาจเกิดปัญหา คือต้องจัดให้ครูอาจารย์ในสาขาวิชาอื่นมาช่วยสอนในวิชาที่ขาดแคลน ก็จะเกิดปัญหาครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาได้ การเรียนการสอนจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากโรงเรียนมีบุคลากรที่เพียงพอกับจำนวนคาบที่เปิดสอน และจัดครูเข้าสอนได้เหมาะสมกับวิชาที่มีความถนัด

1.5 การพัฒนาการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีการประชุมคณะกรรมการวิชาการเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้น ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการวิชาการ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหานี้หรือพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาครูในรูปแบบต่างๆ เช่น พาคูไปศึกษาดูงานในโรงเรียนที่มีความก้าวหน้าในการเรียนการสอน เพื่อให้ครูได้เห็นสภาพความแตกต่างที่มีในโรงเรียนกับโรงเรียนที่ไปศึกษา จะได้เกิดความรู้สึกกระตือรือร้นในการพัฒนา หรือส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนที่หน่วยงานต่างๆจัดขึ้น เป็นการเปิดโอกาสให้ครูได้เห็นแนวการสอนใหม่ๆ และได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการสอน เพื่อนำมาปรับใช้กับนักเรียน หวน พินธุพันธ์ (2528 : 50) กล่าวไว้ว่า โดยปรกติแล้วครูส่วนใหญ่ จะยึดวิธีการสอนแบบยึดตัวครูเป็นศูนย์กลาง คือครูเป็นผู้บรรยายคนเดียว นักเรียนไม่มีโอกาสได้พัฒนาความคิด การแสดงออก ไม่ได้ฝึกการแก้ไขปัญหาร่วมกัน การเรียนการสอนควรยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูเป็นผู้ประสานให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า ซึ่งจะทำให้บรรยากาศ การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี ซึ่งจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนมาก ได้กล่าวว่าพยายามเน้นให้ครูยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนจะเป็นตัวสร้างความสนใจในการเรียนของนักเรียน และทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นที่จะต้องจัดหาสื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารสามารถที่จะติดตามการสอนของครูว่ามีการพัฒนา มากน้อยแค่ไหน มีการใช้สื่อการสอนหรือไม่ โดยการดูแผนการสอนหรือบันทึกการสอนของครู และไปสังเกตการสอนในชั้นเรียนประกอบกัน

1.6 การจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มี ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน มีการสำรวจความต้องการในการใช้สื่อของครู

อาจารย์ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อขึ้นใช้เอง ส่งเสริมการใช้ห้องสมุดในการจัดการเรียนการสอน โดยจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือและสื่อใหม่ๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน การจัดทำแผนการสอนหรือบันทึกการสอนของครูเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นการเตรียมตัวของผู้สอน ผู้สอนว่าจะสอนอะไร มีจุดประสงค์อะไรในการสอน จะสอนด้วยวิธีใด ต้องใช้สื่ออะไรประกอบการสอน และจะประเมินผลอย่างไร เพื่อให้การสอนสอนนั้นเป็นไปตามเป้าหมาย และเป็นการทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจในการสอน เพราะได้เตรียมตัวมาอย่างดี (กนก จันทร์ขจร , 2533 : 257 ; 2535: 65 - 66) ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสื่อการสอนเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน ทำให้เนื้อหาที่มีความซับซ้อนกลายเป็นเรื่องที่น่าสนใจ และทำให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย (กิตติมา ปรีดีติลก,2532: 68) ครูอาจารย์จึงจำเป็นที่จะต้องเลือกใช้สื่อประกอบการสอนให้มากขึ้น สื่อการสอนนั้นครูอาจารย์อาจจะผลิตขึ้นใช้เอง หรือให้นักเรียนช่วยผลิต หรือจัดซื้อ จัดหามาใช้ (กนก จันทร์ขจร,2535 : 138) ซึ่งในการใช้สื่อจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมในด้านต่างๆ เช่น ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา เทคนิคการสอน วัยของผู้เรียน ความสนใจ ความสะดวกในการใช้ ฯลฯ (กิตติมา ปรีดีติลก,2532: 68 - 69) ซึ่งผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องดูแลในการจัดสรรงบประมาณ และติดตามดูแลการใช้สื่อการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.7 การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ มีการส่งครูเข้ารับการอบรมซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น มีการติดตามการเข้ารับการอบรม มีการจัดการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าครูอาจารย์เป็นผู้นำทางด้านวิชาการ จึง จำเป็นที่จะต้องปรับตัวเองให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ การที่ครูได้เข้ารับการอบรม หรือการสัมมนา จะเป็นการทำให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติม กนก จันทร์ขจร (2533 : 347) และ กิตติมา ปรีดีติลก (2532 : 70) ได้เสนอแนะ วิธีการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ให้หลายวิธี เช่น การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การไปศึกษาต่อ การจัดทำเอกสารวิชาการ การนิเทศภายใน เป็นต้น ซึ่งแต่ละโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องพิจารณาตามความเหมาะสม และควรให้ครูอาจารย์ได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึง แม้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจก็ตาม การพัฒนาบุคลากร เป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย ยิ่งในวงการศึกษาซึ่งมีหน้าที่ในการสร้างเยาวชนที่จะเติบโตเป็นอนาคตของชาติ การหยุดยั้งการพัฒนาครูอาจารย์ จะส่งผลเสียมากกว่าได้ประโยชน์ในการประหยัดเงินของรัฐ เพราะถ้าหากครูเป็นคนล้าสมัยไม่ทันต่อความเจริญ นักเรียนที่เป็นผลผลิตของครูเหล่านั้นก็คงจะไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร จึงเห็นสมควรที่โรงเรียนทุกโรงเรียนจะคิดหาวิธีการพัฒนาครู ที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน การนิเทศภายใน เป็นวิธีการหนึ่ง ที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้สูงขึ้น โดยใช้คนในโรงเรียนซึ่งมีชื่อดีคือเป็นคนที่คุ้นเคยกัน และทราบปัญหาในโรงเรียนเป็นอย่างดี และสามารถให้การนิเทศได้ตลอดเวลา

(อุทัย บุญประเสริฐ และ ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ ,2538 : 3) สิ่งที่สำคัญคือ ผู้บริหารจะต้องทำ ความเข้าใจกับบุคลากรว่า การนิเทศภายในเป็นการส่งเสริมการพัฒนาเพื่อนร่วมงานให้มีความ สามารถสูงขึ้น ไม่ใช่การจับผิด หรือบังคับขู่เข็ญ (สัจจิต อุทรานันท์ , 2529 : 202) ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารควรสนับสนุน ให้มีการจัดนิเทศภายในโรงเรียน เพราะเป็นวิธีการพัฒนาครูอาจารย์ที่ได้ ผลดีและประหยัดค่าใช้จ่าย เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

1.8 การจัดกิจกรรมนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีหัวหน้าหมวด กิจกรรม เป็นผู้รับผิดชอบ เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ กิจกรรมที่จัดคือ ลูกเสือ ยุวกาชาด และเนตรนารี การจัดอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมจัดตามความสนใจของครู อาจารย์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กิจกรรมเป็นสิ่งที่ดีพัฒนา และเสริมสร้างลักษณะนิสัยของผู้เรียน การ ที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เป็นการฝึกให้พวกเขาได้แสดงออกถึงความสามารถ ทำให้มีการ ฝึกการทำงานร่วมกัน ฝึกความรับผิดชอบ ฝึกให้รู้จักคิด ฝึกความเป็นผู้นำ และรู้จักใช้หลักความ เป็นประชาธิปไตย (Stoops and others,1981 : 303 ; กรมวิชาการ ,2535: 4) เพราะในกระบวนการ ของกิจกรรม นักเรียนเป็นผู้คิดริเริ่มในการทำงาน โดยใช้แนวความคิดของกลุ่ม อาจารย์ที่ ปรึกษาจะเป็นผู้คอยให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำ ไม่ใช่เป็นผู้ลงมือดำเนินการทุกอย่าง (กรมวิชาการ ,2535 : 6) ผู้บริหารควรจัดสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่น งบประมาณ การใช้อาคาร สถานที่ และการจัดอาจารย์ที่ปรึกษา ให้เหมาะสม ผู้บริหารโรงเรียนต้องคอยติดตาม การดำเนินงานกิจกรรมต่างๆให้เป็นไปโดยสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า การได้เข้าร่วมกิจกรรมจะพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

1.9 การวัดและการประเมินผลการเรียน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ มี หัวหน้างานวัดผลเป็นผู้รับผิดชอบ การวัดผลส่วนใหญ่ใช้การสอบข้อเขียน โดยครูผู้สอนประจำวิชา เป็นผู้ออกข้อสอบ มีการนำผลการวัดและการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงการสอนของครู ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การวัดและการประเมินผล เป็นการประเมินความสำเร็จในการสอน ครู อาจารย์ส่วนใหญ่มักจะใช้การสอบเป็นเครื่องวัดผล ซึ่งในความเป็นจริงแล้วการวัดผลการเรียนควร ใช้วิธีการวัดหลายรูปแบบ เพื่อจะได้สามารถวัดได้ครอบคลุม ดังที่ ขวาล แพร์ตกุล (2516: 84-109) ได้กล่าวไว้ว่าการทดสอบไม่สามารถวัดผลได้ทุกด้าน เช่น ความรับผิดชอบ ความขยัน หมั่นเพียร ทักษะคิด หรือคุณธรรม และการนำไปใช้ การวัดผลจะต้องใช้เทคนิค หรือวิธีการต่างๆ ดังนี้ การทดสอบ การจัดอันดับคุณภาพ แบบสอบถาม และแบบสำรวจต่างๆ การสังเกต การ สัมภาษณ์ การบันทึกย่อ และระเบียบสนทนา สังคมมิติ การให้ปฏิบัติ และการนำไปใช้ การศึกษา รายบุคคล การให้สร้างจินตนาการ การวัดผลซึ่งใช้การทดสอบกันมานั้น ควรมีการเขียนข้อสอบ ที่ดี การเขียนข้อสอบที่ถามหลายๆด้าน การวิเคราะห์ข้อสอบ และการปรับปรุงข้อสอบให้ดีขึ้น เพื่อ

จะได้การทดสอบที่ดี มีคุณภาพ การวัดและการประเมินผลการเรียนเป็นการตรวจสอบสอบว่า นักเรียนมีการพัฒนาขึ้นมากน้อยแค่ไหน ผลการวัดและการประเมินเป็นสิ่งที่ครูอาจารย์ที่สอนนำมาใช้ในการปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารโรงเรียนนำมาใช้ในการวางแผนบริหารโรงเรียน (นิภา เมธาวีชัย, 2536: 16)

1.10 งานทะเบียนนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มี หัวหน้างานทะเบียนเป็นผู้รับผิดชอบ มีการจัดสถานที่เก็บข้อมูลที่ปลอดภัย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า งานทะเบียนนักเรียน เป็นงานที่สนับสนุนการเรียนการสอน หรืองานด้านวิชาการ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535 : 222 -223) ซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนตั้งแต่เข้ามาจนจบการศึกษาออกไป ผู้รับผิดชอบงานจำเป็นที่จะต้องทำงานด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน สามารถให้บริการที่รวดเร็วทันการ การเก็บเอกสารข้อมูลจะต้องเป็นระเบียบและปลอดภัย (กรมสามัญศึกษา ,ม.ป.ป.) เพราะเอกสารต่าง ๆ นั้นมีความสำคัญต่อตัวนักเรียนทุกคนหากเกิดการสูญหาย หรือผิดพลาด จะเกิดความเสียหายต่อโรงเรียน และนักเรียนอย่างมาก ผู้บริหารควรให้ความสนใจติดตามการทำงานอยู่เสมอ

1.11 การประเมินผลงานวิชาการ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ มีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เป็นผู้รับผิดชอบ มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม จำเป็นที่จะต้องมีการติดตามประเมินผลความสำเร็จของสิ่งที่ได้กระทำว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ (Tuckman ,1979 : 1) มีข้อบกพร่องใดที่ควรจะนำมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้การทำงานในโอกาสต่อไปประสบผลสำเร็จมากขึ้น (กรมวิชาการ , 2519) การประเมินงานนั้นจำเป็นต้องทำอย่างเป็นระบบ คือมีการกำหนดตัวผู้รับผิดชอบ และระยะเวลาประเมินไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ทุกหน่วยงานได้รับทราบ และให้ความร่วมมือ งานต่างๆจึงจะประสบผลสำเร็จ

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

2.1 ปัญหาการวางแผนงานวิชาการ จากผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีปัญหาสำคัญที่กลุ่มผู้บริหารระดับคือขาดการใช้ข้อมูลในการวางแผน ครูอาจารย์ขาดความรู้ในการวางแผนงานวิชาการ ส่วนกลุ่มครูอาจารย์ระบุว่า ขาดความร่วมมือในการวางแผน ขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแผนปฏิบัติงานวิชาการ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การวางแผนงานวิชาการ จำเป็นที่จะต้องอาศัยข้อมูลที่ผ่านมาเป็นแนวทาง (กรมวิชาการ, 2522: 3) หากวางแผนโดยไม่ใช้ข้อมูลเป็นแนวทาง ก็จะทำให้แผนงานที่จัดทำขึ้นไม่สอดคล้องกับ สภาพความต้องการหรือปัญหาที่จะต้องแก้ไข ความร่วมมือในการวางแผน

แผนเป็นสิ่งสำคัญ แต่ผลจากการวิจัยกลุ่มครูอาจารย์ระบุว่า ขาดความร่วมมือในการวางแผนงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยเนตร ไวยคุณี (2539 : 231) ที่พบว่าสาเหตุของปัญหาสำคัญของการวางแผนงานวิชาการคือขาดความร่วมมือจากครูในการดำเนินงาน การวางแผนงานวิชาการเป็นการวางแผนแนวทางในการทำงานให้ไปสู่เป้าหมาย ดังที่ สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์ (2539 : 8) ได้กล่าวไว้ว่าการวางแผนเป็นกระบวนการกำหนดทางเลือกที่จะดำเนินการในอนาคต เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยวิธีการที่ให้ประโยชน์สูงสุด และ Montana and Chamov (1993 : 98) ได้กล่าวว่าการวางแผนเป็นกระบวนการในการตัดสินใจเป้าหมายขององค์การ และวิธีการทำให้เป้าหมายบรรลุผลสำเร็จ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การทำงานในหน่วยงานใดก็ตาม จะประสบความสำเร็จได้ยาก หากไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน โดยเฉพาะการวางแผนซึ่งเป็นงานที่มีความสำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ ดังนั้นทุกคนต้องร่วมมือกันรับผิดชอบในการวางแผน ดังที่ อนันต์ เกตุวงศ์ (2526 : 10 -14) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนที่ดีถูกต้องสมบูรณ์ช่วยให้การบริหารของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ง่าย สะดวก การร่วมมือกันทำงาน และการประเมินผลอย่างมีระบบทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ ได้ผลตามเป้าหมายมากขึ้น แต่ทั้งนี้คนที่วางแผนได้ดีจำเป็นต้องอาศัยคนที่มีความรู้ในการวางแผนด้วย แต่จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ระบุว่า ครูอาจารย์ขาดความรู้ในการวางแผนงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประสพ ขาริณีวัฒน์ (2539 : 136) และ ภัทยา นามวงศ์ (2539 : 154) ที่พบว่า ปัญหาในการวางแผนงานวิชาการ คือครูอาจารย์บางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนและโครงการต่างๆ ผู้วิจัยเห็นว่าโรงเรียนต่างๆที่มีปัญหานี้ควรดำเนินการแก้ไข เพราะหากปล่อยให้ครูอาจารย์ทำงานโดยขาดความรู้ความเข้าใจ ผลงานก็จะออกมาอย่างไม่มีประสิทธิภาพ แนวทางการแก้ไขอาจทำได้โดยการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ โดยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในโรงเรียน และให้ครูอาจารย์ได้ฝึกปฏิบัติการวางแผน โดยการเขียนแผนงานโครงการที่สามารถนำมาใช้จริงได้ นับว่าจะเกิดประโยชน์กับโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพราะทำให้ครูอาจารย์มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนงานอย่างชัดเจน และได้ผลงานด้วย

1.2 ปัญหาด้านการจัดแผนการเรียน จากผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาที่กลุ่มผู้บริหารระบุคือ ขาดบุคลากรในบางสาขาวิชา แผนการเรียนที่จัดไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ส่วนกลุ่มครูอาจารย์ระบุว่าแผนการเรียนที่จัดไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน และขาดการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ

ปัญหาที่กลุ่มผู้บริหารและครูอาจารย์ระบุสอดคล้องกัน คือ แผนการเรียนที่จัดไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภัทยา นามวงศ์ (2539 : 154)

ที่พบว่าการจัดแผนการเรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการเรียนรู้อาจมีความหมาย และมีประสิทธิภาพ หากผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจ ดังนั้นการจัดแผนการเรียนควรยึดความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก ดังที่กิติมา ปริศติติก (2532 : 62) และ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 185) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดแผนการเรียนต้องให้สอดคล้องกับหลักสูตร และต้องให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามความถนัด และความสนใจ แต่การที่โรงเรียน จัดแผนการเรียนไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนนั้น เป็นเพราะโรงเรียนมีปัญหาขาดบุคลากรบางสาขาวิชาจากการระบุงของกลุ่มผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสพ ชารินวิวัฒน์ (2539 : 132) ที่พบว่า ในการจัดแผนการเรียนวิชาชีพมีปัญหาสำคัญคือการขาดแคลนบุคลากรที่ถนัดด้านวิชาชีพ การที่โรงเรียนขาดบุคลากรในบางสาขาวิชานี้ จึงทำให้ไม่สามารถเปิดแผนการเรียนตามความต้องการของผู้เรียนได้ทุกคน เนื่องจากโรงเรียนจำเป็นต้องเปิดแผนการเรียนตามความพร้อมของโรงเรียน ดังที่ ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 185) ได้เสนอแนะไว้ว่าการจัดแผนการเรียนโรงเรียนต้องมีการสำรวจความต้องการและความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น ความต้องการของนักเรียน สภาพท้องถิ่น ความพร้อมของโรงเรียน ซึ่งในการจัดแผนการเรียน สถานศึกษาแต่ละแห่งจะจัดต่างกันไปตามสภาพความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนครูอาจารย์ ซึ่งสอดคล้องกับที่ กรมวิชาการ (2524 : 35) กล่าวไว้ว่าจากการติดตามผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาที่ผ่านมามีโรงเรียนมักจัดแผนการเรียนตามทรัพยากรที่มีอยู่ คือครู เครื่องมือ อุปกรณ์ มีอย่างไรก็จัดอย่างนั้น ด้วยข้อจำกัดด้านบุคลากร จึงทำให้โรงเรียนประสบปัญหา การจัดแผนการเรียนที่ไม่สนองความต้องการของนักเรียนดังกล่าว แนวทางแก้ไขปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้คือ การจ้างครูมาสอนโดยให้เงินนำร่องการศึกษา แต่วิธีการนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจะเกิดผลกระทบตามมาคือเมื่อให้เงินนำร่องการศึกษาไปจ้างครู โรงเรียนก็ขาดงบประมาณจัดซื้อสื่อการสอน ทำให้เกิดปัญหาขาดสื่อการสอนขึ้น ซึ่งเป็นผลเสียต่อการเรียนการสอนเช่นกัน บางโรงเรียนใช้วิธีการขอความอนุเคราะห์บุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยสอน และบางโรงเรียนขอความร่วมมือ จากโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตให้ความอนุเคราะห์ครู ที่มีความรู้ความสามารถในโรงเรียนไปช่วยสอน ก็เป็นการแก้ปัญหาที่ดีเช่นกัน แต่ในความเห็นของผู้วิจัย วิธีการที่จะแก้ปัญหาให้ได้ผลดีที่สุด คือ หน่วยงานเหนือขึ้นไปที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดสรรบุคลากร การพิจารณาโยกย้ายครูควรจะได้มีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ถึงความเหมาะสมว่าในการจัดครูไปบรรจุ หรือโยกย้าย สับเปลี่ยนครูในแต่ละโรงเรียนจะต้องสนองความต้องการ หรือความจำเป็นของโรงเรียนอย่างแท้จริง และไม่ก่อให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง

2.3 ปัญหาการจัดการตารางการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่กลุ่มผู้บริหารระบุ คือ บุคลากรไม่เพียงพอกับจำนวนคาบที่เปิดสอน และบุคลากรรับผิดชอบหลายหน้าที่

ส่วนกลุ่มครูอาจารย์ระบุว่า การจัดเวลาเรียนไม่เหมาะสมกับลักษณะของรายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยเนตร ไวยคณี (2539 : 232) และ ชัยวัฒน์ เจียมสุทธจิตต์ (2537 : 138) ที่พบว่าปัญหาการจัดตารางสอนคือการจัดช่วงเวลาเรียนไม่เหมาะสมกับลักษณะรายวิชา ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ที่มีปัญหา เรื่องการจัดตารางสอนมีสาเหตุมาจากมีครูไม่เพียงพอเป็นสาเหตุหลัก เพราะเมื่อมีกำลังครูไม่พอ ครูที่มีอยู่ก็ต้องรับภาระการสอนมาก ซึ่งครูที่สอนรายวิชาที่ต้องใช้ความคิดมาก ๆ จะจัดให้ตารางอยู่ช่วงเช้าทั้งหมด ครูที่สอนก็ต้องเหนื่อยล้ามาก จึงต้องกระจายให้ไปอยู่ช่วงบ่าย ซึ่งบรรยากาศก็ไม่เหมาะกับการเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าแนวทางแก้ปัญหาคือการจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ตรงตามที่โรงเรียนต้องการ และให้มีจำนวนที่พอเหมาะกับคาบสอนที่โรงเรียนต้องเปิดสอน จะเป็นวิธีการแก้ปัญหาก็เหมาะสมที่สุด

2.4 ปัญหาการจัดครูเข้าสอน จากผลการวิจัยพบว่าปัญหาที่กลุ่มผู้บริหารระบุคือไม่สามารถจัดครูเข้าสอนตรงตามวุฒิและความสามารถ และครูมีคาบสอนมากเกินไปที่กรมสามัญศึกษากำหนด ส่วนกลุ่มครูอาจารย์ระบุว่า คาบสอนของครูมีจำนวนแตกต่างกันมาก และครูมีคาบสอนมากเกินไปที่กรมสามัญศึกษากำหนด ปัญหาที่พบว่าไม่สามารถจัดให้ครูสอนตรงตามวุฒิและความสามารถ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัทยา นามวงศ์ (2539 : 154) ประสพ ชารินวัฒน์ (2539 : 132) ชัยวัฒน์ เจียมสุทธจิตต์ (2537 : 133) และจิตรลดา จตุรนต์รัศมี (2539 : 122) ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดครูเข้าสอนเป็นการคัดเลือกและจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน การเรียนการสอนจะเกิดผลเต็มที่ เมื่อครูที่สอนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และได้ทำในสิ่งที่ตนถนัด ดังที่ วิโรจน์ มังคละมณี (2539 : 293 -295) ได้กล่าวถึงหลักการจัดครูเข้าสอนว่าต้องจัดครูเข้าสอนให้ตรงความรู้ความสามารถ และปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 189 - 190) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการจัดครูเข้าสอนต้องจัดตามความพร้อมของครูผู้สอน เช่น ความถนัดและความต้องการในการสอน การจัดให้ครูสอน ในรายวิชาที่เขาไม่มีความสามารถ หรือความถนัด จะก่อผลเสียมากกว่า เพราะอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการสอน หากครูไม่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าก่อนสอน ผู้บริหารจะต้องสนับสนุนโดยการจัดหาตำราให้ครูค้นคว้า ดังที่ ชาญชัย อาจิดนตมาจารย์ (2525) ได้กล่าวไว้ว่า การวางตัวบุคคลของครูในด้านการสอนจำเป็นต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับความสามารถ และสติปัญญา และหน้าที่ที่เขาสนใจ ตลอดจนถึงการช่วยเหลือครูในการปรับตัวด้วย มิฉะนั้นครูไม่สามารถทำประโยชน์ให้กับโปรแกรม และกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเต็มที่ การที่โรงเรียนมีปัญหา ไม่สามารถจัดให้ครูเข้าสอนตรงตามวุฒิวิชานั้น ผู้วิจัย มีความเห็นว่า เป็นเพราะในโรงเรียนเหล่านั้นขาดบุคลากรในบางสาขาวิชา หรือมีบุคลากรไม่เพียงพอ ทำให้ต้องจัดบุคลากรต่างสาขาวิชาเข้าช่วยในการสอนรายวิชาที่ขาดครู จึงทำให้มีปัญหาจัดครูเข้าสอนไม่ตรงตามวุฒิความสามารถดังกล่าว และจากสาเหตุในเรื่องการขาดบุคลากร หรือบุคลากรไม่เพียงพอนี้เองจึง

ทำให้คาบสอนของครูอาจารย์มากเกินไปจนเกินเกณฑ์ที่กรมสามัญศึกษากำหนด คือ ไม่เกิน 22 คาบ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารพบว่า ครูในโรงเรียนมีคาบสอนแตกต่างกันมาก คือมีคาบสอนตั้งแต่ 18 คาบ/สัปดาห์ 20 คาบ/สัปดาห์ 22 คาบ /สัปดาห์ 25 คาบ/สัปดาห์ และมีมากที่สุดถึง 27 คาบ/สัปดาห์ ซึ่งครูอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามระบุว่า ครูมีคาบสอนแตกต่างกันมากเป็นปัญหาสำคัญที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ครูมีคาบสอนแตกต่างกันมาก อาจเป็นเพราะลักษณะของรายวิชาซึ่งไม่สามารถแบ่งคาบสอนกัน หากเป็นความแตกต่างในหมวดวิชาเดียวกัน ทางแก้ปัญหาก็อาจทำได้โดยจัดให้ครูมีคาบมากขึ้นลดสลับกันคนละภาคเรียน ส่วนในรายวิชาซึ่งไม่มีครูอื่นช่วยแบ่งเบาภาระได้ ผู้บริหารก็สมควรจัดหาสื่อต่างๆ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระครู เช่น วิทยุทัศน์ หรือสื่ออื่นๆ ตามลักษณะวิชา เพื่อครูที่สอนจะได้ไม่รู้สึกว่าถูกทอดทิ้งให้รับภาระหนักตามลำพัง จะได้มีกำลังใจในการปฏิบัติงานสอน หรืออาจจะใช้วิธีการขอความช่วยเหลือจากโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต ขอครูมาช่วยสอน เพราะจุดมุ่งหมายของการจัดตั้งกลุ่มสหวิทยาเขต ก็คือเพื่อร่วมมือกันในการแก้ปัญหา การบริหารการเงิน วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากร

2.5 ปัญหาด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่ระบุว่าครูไม่ปรับปรุงวิธีการสอน และไม่ใช้สื่อการสอน ส่วนกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุว่าขาดการส่งเสริมการใช้สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัย และขาดการติดตามการสอนของครูอาจารย์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าปัญหาทั้งหมดนี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน การพัฒนาการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากในสังคมปัจจุบัน เพราะโลกเรามีความเจริญในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว วิทยาการต่างๆ มีความเจริญก้าวหน้าไม่หยุดยั้ง จากผลการวิจัยที่พบว่าครูไม่ปรับปรุงวิธีการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กัทยา นามวงศ์ (2539 : 154) ที่พบว่า ครูบางส่วนขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาวิธีการสอน ผู้วิจัยเห็นว่าอาจจะเป็นเพราะครูส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์การสอนมายาวนาน จึงคิดว่าวิธีการสอนที่ตนเองใช้สอนคืออยู่แล้ว จึงไม่คิดที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการสอน ด้านของการไม่ใช้สื่อ อาจจะเป็นเพราะโรงเรียนบางแห่ง ไม่มีงบประมาณพอในการจัดหาสื่อบริการแก่ครูอาจารย์ ครูอาจารย์จึงไม่มีสื่อจะใช้ และเนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาขาดบุคลากร และบุคลากรมีคาบสอนมาก การที่จะให้ครูแก้ปัญหาโดยการผลิตสื่อใช้เอง จึงค่อนข้างเป็นไปได้ยาก เพราะนอกจากรับผิดชอบงานสอนแล้วครูอาจารย์ยังมีภาระอื่นๆ ที่ต้องรับผิดชอบอีกมาก ผู้บริหารจึงควรพิจารณาจัดหาสื่อให้แก่ครูอาจารย์ ในบางโรงเรียนที่มีสื่อการสอนพร้อม แต่ครูอาจารย์ไม่นำสื่อมาใช้ อาจเกิดจากผู้บริหารขาดการติดตามการใช้สื่อ ผู้บริหารควรจะทำให้มีการบันทึกการใช้ เพื่อนำมาตรวจสอบดูว่า มีครูคนใดบ้างที่ใช้สื่อการสอนมาก อาจจะให้รางวัลความดีความชอบ หรือยกย่องชมเชยในที่ประชุม เป็นการให้กำลังใจแก่ผู้ทำความดี และเป็นการกระตุ้นครูที่ไม่ใช้สื่อหันมาใช้บ้าง ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน และแก้ปัญหาครูไม่ใช้สื่อด้วย

2.6 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน . ผลจากการวิจัยพบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูอาจารย์ให้ข้อมูลตรงกันคือ ครูไม่ทำแผนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยวัฒน์ เจียมสุรสุจิตต์ (2537 : 141) ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการทำแผนการสอนเป็นการเตรียมตัว ในการสอนของครู เพื่อให้การสอนนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังที่ กนก จันทร์จร (2535 : 127) กล่าวไว้ว่า แผนการสอน คือเอกสารการวางแผนการสอนทุกคาบการสอนตลอดภาคเรียน เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนทุกคนจะต้องมีอยู่ในมือ เพราะแผนการสอนเป็นการกำหนดแนวทางการสอนให้ เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนั้น หากครูไม่ทำแผนการสอนก็จะไม่ได้เตรียมการสอน จะทำให้ การสอนดำเนินไปอย่างไร้จุดหมาย ผู้เรียนก็อาจจะไม่ได้ความรู้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตร ผู้บริหารจึงควรให้ความสนใจติดตามการทำแผนการสอน หรือบันทึกการสอนของครูอย่างจริงจัง จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารบางท่านให้ข้อมูลว่าครูอาจารย์บางท่านทำแผนการสอนแต่ไม่ได้นำไปใช้ สอนจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประสพ ชารินวัฒน์ (2539 : 133) ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหาร ควรมีการติดตามอย่างใกล้ชิด และให้การนิเทศแก่ครูอาจารย์เรื่องการทำแผนการสอนและ ประโยชน์ของแผนการสอน จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารบางท่านให้ข้อมูลว่ามีการติดตามโดยการ ตรวจสอบแผนการสอน หรือบันทึกการสอน เดือนละครั้ง หรือภาคเรียนละครั้ง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าถ้าจะ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การตรวจแผนการสอน หรือบันทึกการสอนควรจะเป็นการตรวจสอบล่วงหน้าก่อน ที่ครูจะนำไปใช้สอน เพราะว่าหากผู้บริหารจะมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ครู อาจารย์จะได้นำข้อเสนอแนะไปพิจารณาปรับใช้ จะเกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างมาก หาก ผู้บริหารตรวจหลังจากครูได้ทำการสอนไปแล้ว ข้อเสนอที่ให้ก็จะไม่เป็นประโยชน์เท่าที่ควร

2.7 ปัญหาการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาสำคัญซึ่งทั้ง กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูอาจารย์ระบุตรงกันคือ ครูอาจารย์มีงานนอกเหนือการสอนมากเกินไปทำให้ ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของภักยา นามวงศ์ (2539 : 157) ที่พบว่าครูมีภาระงานมากเกินไปจึงไม่มีเวลาพัฒนางานวิชาการ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสาเหตุที่สืบเนื่องมาจากโรงเรียนส่วนใหญ่มีบุคลากรไม่เพียงพอ ดังนั้นนอกจากภาระงานสอนที่ครูแต่ละคนต้อง สอนกันหนักแล้ว ยังต้องตรวจงานนักเรียน เตรียมการสอน และยังคงต้องแบ่งเวลาไปทำงานอื่นนอก เหนือการสอนเช่น งานธุรการ การเงิน ทั้สด งานปกครอง งานครูเวรประจำวัน ฯลฯ ที่ครูจะต้องเข้าไปรับผิดชอบมากมาย จึงทำให้ไม่มีเวลาที่จะทุ่มเทให้กับการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างเต็มที่ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการบริหารงานด้านงานบริการทั่วไปของโรงเรียน น่าจะมีการจัดบุคลากรใน สายงานธุรการโดยเฉพาะ ส่วนครูที่บรรจุมาทำหน้าที่ผู้สอนก็ให้มีหน้าที่สอน และดูแลนักเรียนและ งานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และความประพฤติของนักเรียน มากกว่าที่จะต้องไปรับ งานธุรการ ซึ่งเป็นภาระที่ทำให้ครูทำหน้าที่ได้ไม่สมบูรณ์ ทำให้การเรียนการสอน ขาดประสิทธิภาพ

ถ้าจะให้ทีมงานพิเศษก็ควรจะพิจารณาให้เหมาะสม เพื่อครูจะได้มีเวลาสำหรับงานในหน้าที่สอนเต็ม ที่และได้พัฒนาตนเอง

2.8 การจัดกิจกรรมนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาที่ ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่ม ครูอาจารย์ระบุตรงกัน คือ ครูอาจารย์ไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรม ขาดการติดตามดูแลนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิตรลดา จตุรนต์รศมี (2539 : 122) คือ ขาด การกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการเข้าร่วมกิจกรรม ผู้วิจัยมี ความเห็นว่ากิจกรรมเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน ซึ่งกรมวิชาการ (2535 : 4) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมไว้ว่า เพื่อส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ เพิ่มเติมจากการเรียนวิชาต่างๆ เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ได้ เพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพให้มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเพื่อให้มีความจงรักภักดี ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข จะเห็นได้ว่าจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมที่กรมวิชาการได้กำหนด เอาไว้ นั้นเป็นสิ่งที่จะปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมที่พึงปรารถนาให้แก่เยาวชน เพื่อให้เขาจะได้เจริญ เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม และประเทศชาติ ผู้บริหารควรให้ความสนใจกระตุ้นครู อาจารย์ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าร่วมตามความ สนใจ เพื่อที่นักเรียนจะได้รับการพัฒนาทั้งในด้านความรู้ และบุคลิกภาพตามเป้าหมายของ หลักสูตร

2.9 ปัญหาด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่ กลุ่มผู้บริหารระบุ คือ ครูอาจารย์มีความเข้าใจในระเบียบการวัดและการประเมินผลไม่ตรงกัน ส่วน กลุ่มครูอาจารย์ระบุว่า ครูไม่ได้นำผลการเรียนไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ กัทยา นามวงศ์ (2539 : 154 - 157) และประสพ ชารีนิวัฒน์ (2539 ; 133) ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ระเบียบและแนวปฏิบัติในการวัดและการประเมินผลการเรียน เป็นสิ่งที่ทำให้ การปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นครูอาจารย์ทุกคนควรจะได้รับทราบแนวปฏิบัติเหมือน กันทุกคน ซึ่งผู้เกี่ยวข้องจะต้องทำเป็นเอกสารเผยแพร่ให้ครูได้ศึกษา ทั้งครูที่อยู่เดิม และครูที่ย้ายมา ใหม่ เพราะแต่ละโรงเรียน แม้ว่าจะใช้ระเบียบการวัดและประเมินผล ของกระทรวงศึกษาธิการเป็น หลัก แต่ในข้อตกลงปลีกย่อยแต่ละโรงเรียนก็จะมีเฉพาะของโรงเรียน ดังนั้นผู้รับผิดชอบหรือ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีการชี้แจงเป็นระยะ หรือกำหนดนโยบายให้แน่ชัดให้ครูได้ทราบเป็นแนวทาง เดียวกัน ดังที่ พันธ์ หันนาคินทร์ (2524) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารมีหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินผล การเรียนของนักเรียน โดยกำหนดนโยบายโดยทั่วไปเกี่ยวกับการประเมิน ซึ่งได้แก่ประเภทของ

ข้อสอบที่จะใช้ หรือเครื่องมืออื่นๆ ระยะเวลาที่ใช้ในการสอบ มาตรฐานอันพึงจะยึดถือในการสอบ หรือการวัดผล กำหนดส่งคะแนนต่อหัวหน้าหมวดวิชา หรือฝ่ายทะเบียน การเตรียมแบบสำหรับการ รายงานผล การสอบแก่ผู้ปกครอง ฯลฯ การวัดและการประเมินผลการเรียนนั้น มีประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะเป็นตัวบ่งชี้ตัวหนึ่งถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวในงานวิชาการ ซึ่ง นิภา เมธาวิชัย (2536 : 16) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินไว้หลายประการ เช่น เพื่อเป็นแนวทางในการ ปรับปรุงโปรแกรมการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบว่าเทคนิค หรือกลวิธีของการสอน อุปกรณ์การ สอน และเนื้อหาวิชาที่สอนมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อช่วยวินิจฉัยข้อบกพร่องในการสอนของครู และเพื่อตรวจสอบว่าการเรียนการสอนได้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ ผู้วิจัยเห็นว่า ครูอาจารย์มีความ จำเป็น ที่จะต้องนำผลการวัดและการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ไปพัฒนาการเรียนการสอน ให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หากครูอาจารย์ไม่นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการ พัฒนาการสอน คุณภาพการศึกษาของนักเรียนก็จะต่ำ

2.10 งานทะเบียนนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีปัญหา ในโรงเรียนส่วนน้อยที่มีปัญหาคือ บุคลากรที่รับผิดชอบงานทะเบียนนักเรียนมีคาบสอนมากทำให้ การบริการขาดความคล่องตัว ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสพ ชาริณีวัฒน์ (2539 : 134) และจิตจรลดา จตุรนต์รัศมี (2539 : 123) และปัญหาการทำ ทะเบียนไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยวัฒน์ เขียมสุทธสุจิตต์ (2537 : 133) ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาที่โรงเรียนประสบนั้น เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการขาดบุคลากรทั้งสิ้น หากโรงเรียนได้ รับการจัดสรรอัตรากำลังอย่างเหมาะสม ปัญหานี้ก็คงจะไม่เกิดขึ้น ผู้บริหารจำเป็นต้องหาวิธีการ แก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ให้บรรเทาลง

2.11 การประเมินผลงานวิชาการ จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่โรงเรียนส่วนใหญ่ มีคือ ไม่มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงงานอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ ชัยวัฒน์ เขียมสุทธสุจิตต์ (2537 : 133) ชัยเนตร ไวยคดี (2539 : 233) และ กัทยา นาม วงศ์ (2539 : 157) ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การประเมินผลงานวิชาการเป็นการตัดสินคุณภาพของ การทำงานเพื่อให้ทราบว่า ผลการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ หรือไม่ ดังที่ Worthing and Sanders (1973 : 19) กล่าวไว้ว่า การประเมินผลคือ การชี้บ่งถึงคุณค่า หรือประสิทธิภาพของ สิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งในการประเมินผลงานวิชาการ กรมวิชาการ (2519) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า เพื่อทราบความก้าวหน้าหรือล้มเหลวของการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อให้ทราบปัญหา และแก้ปัญหาข้อบกพร่องที่ควรแก้ไข เพื่อปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการเตรียมรายการ ปฏิบัติงานในครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการประเมินนี้ควรจะมีการประเมินเป็นระยะๆ ติดต่อกันไป เพื่อจะได้เห็นแนวโน้ม และความเปลี่ยนแปลงในงานต่างๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า หาก

ผู้บริหารได้คำนึงถึงหลักการประเมิน และได้มีการกำหนดสิ่งที่ต้องประเมินและระยะเวลาที่แน่นอนชัดเจน ผู้ที่ได้รับมอบหมายงานก็จะสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง แต่ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องมีการติดตามผล และ ดำเนินการให้มีการนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนางานด้วย ผลการบริหารงานวิชาการก็จะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างแน่นอน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่ามีข้อมูลที่น่าสนใจซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมีคุณภาพสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

1. จากผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่า ครูอาจารย์ไม่ทำแผนการสอนหรือบันทึกการสอน โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูอาจารย์ทุกคนทำแผนการสอน โดยอาจให้ครูที่สอนในรายวิชาเดียวกันจัดทำแผนการสอนร่วมกัน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นแนวทางเดียวกัน ผู้บริหารอาจสนับสนุนโดยการจัดสื่อ ตำรา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูอาจารย์ หรือเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดทำแผนการสอนมาให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ เพื่อทำให้การเรียนการสอนในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. จากผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่า ครูอาจารย์มีงานนอกเหนืองานสอนมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม โรงเรียนควรจัดระบบการมอบหมายงานพิเศษแก่ครูอาจารย์ให้มีความชัดเจน โดยคำนึงถึงเวลาสำหรับครูอาจารย์ในการเตรียมการสอน การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้ครูอาจารย์สามารถทำการสอนซึ่งเป็นหน้าที่หลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. จากผลการวิจัยที่ผู้ให้ข้อมูลระบุว่าครูอาจารย์ไม่ปรับปรุงวิธีการสอนและไม่ใช้สื่อประกอบการสอน ผู้บริหารควรให้ความสนใจกับวิธีการสอนและการใช้สื่อการสอนของครูให้มาก และควรสนับสนุนให้มีการจัดอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ครูอาจารย์เกี่ยวกับวิธีการสอน การผลิตและ

การใช้สื่อการสอน เพราะวิธีการสอน และสื่อการสอนที่น่าสนใจ จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน และทำให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่า ครูอาจารย์ไม่ให้ความสำคัญกับกิจกรรม โรงเรียนควรกระตุ้นครูอาจารย์ให้เห็นถึงความสำคัญ และประโยชน์ของกิจกรรมนักเรียน โดยอาจจัดการอบรมครูอาจารย์ให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและประโยชน์ของกิจกรรม เพื่อครูอาจารย์จะได้สามารถนำความรู้มาใช้ในการจัดกิจกรรมให้นักเรียน และทำให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มใจและผู้บริหารควรติดตามดูแล ให้การสนับสนุนในด้านการจัดสรรงบประมาณ และสถานที่สำหรับการจัดกิจกรรม เพื่อครูอาจารย์จะได้ทำงานได้อย่างเต็มที่

5. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุว่า ไม่มีการนำผลจากการประเมินผลงานวิชาการไปใช้อย่างจริงจัง โรงเรียนควรจัดระบบการประเมินผลงานวิชาการให้ชัดเจน โดยกำหนดเวลา สิ่งที่จะต้องประเมิน และผู้รับผิดชอบในการประเมิน และที่สำคัญคือต้องนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี มีปัญหาหลายด้าน ซึ่งมีบางส่วนเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของกรมสามัญศึกษา เช่น ในด้านกำลังบุคลากร งบประมาณ ผู้วิจัยจึงขอเสนอข้อเสนอแนะให้กรมสามัญศึกษาพิจารณา ดังนี้

1. การพิจารณาจัดสรรอัตรากำลัง การพิจารณาอนุมัติย้ายครูในแต่ละโรงเรียนในแต่ละปี ควรจะมีการพิจารณาถึงความเหมาะสมกับภาระงานในโรงเรียน ที่ครูอาจารย์ต้องรับผิดชอบ ทั้งในด้านปริมาณและสาขาวิชา ปัญหาการขาดอัตรากำลังครูที่เหมาะสม ทำให้ครูที่มีอยู่ในโรงเรียนต้องรับภาระหนักมากเกินไป ส่งผลเสียต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเป็นอย่างมาก ทำให้การสอนขาดคุณภาพ นักเรียนมีความรู้ความสามารถต่ำ ส่งผลให้ประชากรของประเทศชาติด้อยคุณภาพ

2. ควรสนับสนุนให้โรงเรียนต่างๆ ในแต่ละกลุ่มโรงเรียน ช่วยเหลือเกื้อหนุนกันทั้งในด้านบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อย่างจริงจัง และให้มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน เพื่อให้การร่วมมือกันแก้ปัญหาในการบริหารงานด้านวิชาการบรรลุผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี มีปัญหาหลายด้าน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการพัฒนามากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษา ในเรื่องต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดปทุมธานี
2. กระบวนการวางแผนงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดปทุมธานี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย